

A szállítások gazdaságos végrehajtásának célszerű változatai magasabbegység szinten

Galamboš János százados

Napjainkban egyik napirenden levő kérdés a népgazdaságban és a hadseregben az energiahordozók gazdaságos felhasználása, ezen belül is a szállításokra mind kevesebb energia ráfordítása. Magasabbegységünknel, hogy eleget tegyünk a szállítások minél gazdaságosabb végrehajtásának, a központi intézkedéseknek, szabályozókon kívül kiadtunk egy parancsnoki intézkedést, melyben szabályoztuk a szállító diszpécserek kiválasztását, felkészítését, a szállítási ágazatok megválasztását, a jelentések rendszerét, valamint az ellenőrzések rendjét.

A kiadott intézkedésekben szabályozókban meghatározott feladatok végrehajtása érdekében az alárendeltekől megkövetelem a napi jelentéseket, havi személyes beszámolást, mellyel biztosítom a szükséges ráhatást.

A munkánk folyamán egyik legfontosabb elemnek tartom a tervezést, melynek reális alapokon, a lehetőségek célszerű kihasználásán kell alapulnia. Tervezési rendszerünkben a havi szállítások tervezésének rendjét ismertetem. Egységünkben (helyőrségekben) a szállítatók minden hónap 23-ig leadják a szállító diszpécsernek a következő havi szállítási igényeket úgy a közúti, mint a vasúti anyagszállításra. A szállító diszpécser elkészíti a havi szállítási tervet, melynél figyelembe veszi a szállítandó anyag súlyát (terjedelmét), a szállítás viszonylatát. Ennek alapján megválasztja a gazdaságosabb szállítási ágazatokat szállítási feladatonként, elvégzi a lehetséges kapcsolásokat pótkocsik beiktatásával. Javaslatot tesz a PK HTPH-nek a szállítások végrehajtására. Ez a legalsó tagozat, ahol döntés születik a gazdaságos szállítások végrehajtására. A PK HTPH jóváhagyása után 25-ig géptávíróon felterjeszti a magasabbegység szállító diszpécserének a helyőrségen kívüli közúti szállításokat. A magasabbegység diszpécser a beérkezett jelentésekből elkészíti alárendeltek bontásban a helyőrségen kívüli szállítások havi tervét, melynél figyelembe veszi a súlyhiányosan közlekedő gépjárműveket, valamint a szállítások viszonylatait. Annak érdekében, hogy minél kevesebb súlyhiányos szállítás kerüljön végrehajtásra elvégzi az alakulatok között lehetséges kapcsolásokat, valamint a szállítások közútról vasútra történő áttervezését. A tervezés után javaslatot tesz a magasabbegység SZSZF-nek a helyőrségen kívüli szállítások végrehajtására. Ez a középső tagozat, ahol döntés születik a szállítások gazdaságos végrehajtására.

A tervező munka során magasabbegység szinten kerül végrehajtásra az alárendeltek felé szállító járatok tervezése, melynek során meag. raktárból egység

raktárba történik a kiszállítás. A magasabbegység raktárakból egység raktárakba történő kiszállítás három alapvető módszerrel történik. Az egyik a már említett szállító járáttal, mely közúton pótkocsis gépjárművel kerül végrehajtásra két irányban. Egyik irányban két helyőrséget, másik irányba négy helyőrséget érint. Ezt a megoldást olyan anyagkiszállításnál alkalmazzuk, melyet vasúti szállításnál csak külön rendszabályokkal lehet végrehajtani (lőszer, robbanó ag.). A másik módszer a leggazdaságosabb vasúti kiszállítás. Ezt a módszert a gyakorlatra történő nagyobb tömegű anyagok (sátor, pihentető eszközök) átcsoportosításánál alkalmazzuk. A harmadik módszer a konténerben történő szállítás, mely kisebb tömegű (élelmezési, vv-i.) ag. kiszállítására alkalmas.

A szállítások szervezése, végrehajtása folyamán megbízható és sokoldalú információval rendelkezünk annak érdekében, hogy a szállítások gazdaságos végrehajtása érdekében bármikor be tudunk avatkozni. Az információk a napi bejelentkezések folyamán jutnak el a magasabbegység diszpécseréhez, aki utasítást ad a kapcsolásokra. Például egy menetvonalon két helyőrségből 1-1 gépjármű ugyanazon helyre anyagszállítást – vételezést – hajt végre, akkor a távolabbról induló gépjármű pk-át körelezik a közelebb (útbacsó) helyőrség anyagának szállítására, pótkocsi rákapcsolásával.

A szállító diszpécser rendszer bevezetésével jelentősen javult a szállítások hatékonysága, tervszerűsége, gazdaságossága. A laktanyahadtápok létrejöttével egy kézbe került a szállítások irányítása, melynek következtében nem külön alakulatonként történik a szállítás. Ez a rendszer lehetővé tette a szállítási ágazatok szélesebbkörű felhasználását, célszerű megválasztását. Konkrét példával szeretném bizonyítani a gazdaságosságot.

A szállító járatok indításával:

- ha minden alárendelt alakulattól egy-egy gépjármű kerülne berendelésre a magasabbegység raktárba, akkor ez 1180 km-t jelentene 5 db súlykihasználatlan gépjárművekkkel;

- a szállító járatok indításával ez 780 km-t jelent 2 db pótkocsis teljesen kihasznált gépjárműnek.

A szállítási ágazatok helyes megválasztásával:

- 3,5 t anyag elszállítása közúton honvédségi gépjárművel egy alárendelt helyőrségbe 180 km-re 3500 Ft;

- ugyanez az anyag konténerben szállítva 1050 Ft-ba kerül.

Mind a két példa azt bizonyítja, hogy a diszpécser rendszer bevezetésével van olyan személy, aki kézben tudja tartani a szállításokat, elő tudja segíteni azok gazdaságos végrehajtását.

Az eddig elért eredményeink mellett a gazdaságos szállítások fokozása érdekében célszerű volna a laktanyahadtápoknál szállító szolgálatfőnöki tiszti beosztás rendszeresítése, mivel a szállítószolgálat sokrétűsége (közúti, vasúti, egyéb szállítás, közlekedési szakanyaggyártás, rakodógépesítés, költségkeret-gazdálkodás túlsúlyos járművek közlekedésének szervezése, a helyőrségi lánctalpas utak fenntartása stb.) indokoltá teszi. A további fejlődést elősegítené a konténeres szállítások kiszélesítése, melyhez célszerű volna 5-20 t konténerek, konténer szállító gépjárművek rendszeresítését – kiadását – csapat, valamint maeg. tagozatban. A szállító gépjárművek egy részét célszerű volna felszerelni híradó eszközökkel, mellyel a VOLÁN vállalatokhoz hasonlóan megoldható

lenne az irányítás, a mind kevesebb kihasználatlan futás. A diszpécser rendszeren keresztül a híradó eszközökön megvalósulna, felgyorsulna az állandó információ áramlás egészen a gépjárműig, nem tervezett feladatokra szállítás közben kapná meg a gépjármű az újabb szállítási feladatot. Ezzel a módszerrel jelentős km-t, üza-t, időt takarítanának meg, valamint növelnék a gépjárművek raksúlykihasználását. Központi vagy területi raktárakból csapatoknak történő kisebb mennyiségű (3–5 t) anyagkiutalás esetén kedvező lehetőséget biztosítana 20 t-s konténerben történő vételezés és terítő jellegű kiszállítása.

A szállítási rendszer korszerűsítése óta elért eredmények biztosítják, hogy a rendszer előnyös, mert csökkent a szállító km felhasználás annak ellenére, hogy a szállított anyag mennyisége nőtt. Javult a szállító gépjárművek raksúlykihasználása, csökkent a súlyhiányos gépjárművek futása, célszerűbben kerültek felhasználásra a különböző szállítási ágazatok.

Tudjuk, hogy ezen területen kiaknázatlan lehetőségek vannak, melynek érdekében a szállítások legcélszerűbb gazdaságos végrehajtását tovább kell fejleszteni.